

Vlaams
Parlement

stuk **2346** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 9 januari 2014 (2013-2014)

Motie

van de heer Boudewijn Bouckaert en mevrouw Patricia De Waele

tot besluit van de op 9 januari 2014
door de heer Boudewijn Bouckaert
in commissie gehouden interpellatie
tot de heer Kris Peeters,
minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid,
Landbouw en Plattelandsbeleid,
over het algemeen regeringsbeleid
inzake de toetsing van decreten en decreetsontwerpen
aan hun grondwettelijkheid en rechtmatigheid,
naar aanleiding van het arrest nr. 145/2013
van het Grondwettelijk Hof
van 7 november 2013 tot vernietiging ex tunc
van de regeling in het Grond- en Pandendecreet
in verband met de sociale lasten

Het Vlaams Parlement,

- gehoord de interpellatie van de heer Boudewijn Bouckaert;
- gehoord het antwoord van Vlaams minister-president Kris Peeters;
- gelet op:
 - 1° de noodzaak om de nietigverklaring of buitentoepassinglating door rechtscolleges van decreten en andere regelgeving wegens schending van grondrechten en basisvrijheden absoluut te vermijden aangezien dat een ernstige juridische fout van de kant van de decreet- en regelgever betekent, mogelijk met eisen tot schadevergoeding tot gevolg;
 - 2° de vaststelling dat bij die toetsing door rechtscolleges van decreten aan de grondrechten en basisvrijheden de beginselen van legitimiteit, geschiktheid, noodzakelijkheid en evenredigheid centraal staan;
 - 3° de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie en het Grondwettelijk Hof inzake respectievelijk de supranationale regelgeving inzake de interne markt en de vrijwaring van de economische en sociale grondrechten, met inbegrip van het eigendomsrecht, waarbij steeds meer van de overheid wordt vereist om de daaraan gekoppelde legitimiteits-, geschiktheids-, noodzakelijkheids- en evenredigheidstoetsen methodologisch afdoende uit te voeren en grondig in de feiten te motiveren;
 - 4° de illustratie van die vaste rechtspraak in het arrest nr. C-400/08 van het Hof van Justitie van 24 maart 2011, dat meer specifiek bepaalt: “In dergelijke omstandigheden dient een lidstaat bij de door hem aangevoerde redenen ter rechtvaardiging van een afwijking van het beginsel van de vrijheid van vestiging een analyse te voegen van de geschiktheid en evenredigheid van de door hem genomen beperkende maatregel, en moet hij zijn betoog met nauwkeurige gegevens staven (zie arrest van 22 december 2008, Commissie/Oostenrijk, C-161/07, Jurispr. blz. I-10671, punt 36 en aldaar aangehaalde rechtspraak).”;
 - 5° de illustratie van die vaste rechtspraak in het arrest nr. 50/2011 van het Grondwettelijk Hof van 6 april 2011, dat meer specifiek bepaalt: “Elke inmenging in het recht op eigendom dient een billijk evenwicht tot stand te brengen tussen de vereisten van het algemeen belang en van de bescherming van het recht van eenieder op het ongestoorde genot van de eigendom. Er moet een redelijk verband van evenredigheid bestaan tussen de aangewende middelen en het nagestreefde doel (arresten nr. 33/2007, B.5.3., nr. 62/2007, en nr. 29/2008, B.12).” en “Aan het proportionaliteitsvereiste wordt niet voldaan indien een bepaalde categorie van personen gebukt gaat onder een individuele en excessieve last (EHRM, 8 juli 1986, Lithgow e.a. t. Verenigd Koninkrijk).”;
 - 6° de noodzaak om het Vlaams Parlement naar aanleiding van zijn beraadslaging over (ontwerp)decreten zoveel informatie als mogelijk is, te bezorgen inzake de impact en de voorafgaande toetsing van regelgeving aan de grondrechten en basisvrijheden;
- overwegende:
 - 1° de met redenen omklede motie van het Vlaams Parlement van 31 januari 2007 over de evaluatie en bijstellingen van de reguleringssimpactanalyse (RIA) (*Parl. St.* VI.Parl. 2006-07, nr. 1071/2), en de resolutie van het Vlaams Parlement van 18 december 2008 betreffende het ontwerp van Interinstitutioneel Akkoord tussen het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en de strategische adviesraden over de gemeenschappelijke aanpak en toepassing van de reguleringssimpactanalyse, waarbij het gebruik van de RIA-methodiek binnen de Vlaamse overheid sterk aangemoedigd werd;
 - 2° het Interinstitutioneel Akkoord (IIA) zelf van 4 februari 2009 tussen het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, de SERV en de strategische adviesraden over de

gemeenschappelijke aanpak van de reguleringsimpactanalyse (RIA), dat onder meer bepaalt:

- a) “1. (...) [De Instellingen] bevestigen de positieve bijdrage die de reguleringsimpactanalyse (RIA) kan leveren tot de verbetering van deze wetgevingskwaliteit. (...)”;
 - b) “3. De instellingen beklemtonen tevens de belangrijke rol van de RIA als instrument voor het bereiken van de ‘Doelstellingen van Lissabon’, van het ‘Goed Bestuur’ (Good Governance) en van een evenwichtige en duurzame ontwikkeling. (...)”;
 - c) “5. De instellingen vinden dat de RIA een geïntegreerd en evenwichtig beeld moet geven van de mogelijke maatschappelijke effecten van de ontwerpen van besluit en decreet binnen het huidige toepassingsgebied, steeds in vergelijking met inhoudelijk relevante alternatieven. Eén van de relevante, te onderzoeken alternatieven is steeds géén wetgevingsinitiatief te nemen. (...)”;
 - d) “10. Bij de bespreking van het wetgevingsinitiatief van de Vlaamse Regering in het Vlaams Parlement beschikken de parlementsleden over het volledige wetgevingsdossier en kunnen zij alle onderdelen daarvan, waaronder de RIA, in de discussie betrekken.”;
- 3° het feit dat de RIA-methodiek bij de verbetering van de wetgevingskwaliteit in oorsprong vanuit bestuurskundige invalshoek van de kosten-batenanalyse uitgaat en daarom minder gericht is op de toetsing van regelgeving aan haar impact op de grondrechten en basisvrijheden;
- 4° het feit dat de Vlaamse overheid daarom intern over weinig beleidsinstrumenten beschikt om die toetsing aan de grondrechten en basisvrijheden meer resultaatgericht en met een grotere rechtszekerheid te laten plaatsvinden, waardoor het risico ontstaat dat de Vlaamse overheid bij het opstellen van decreet- en regelgeving onzorgvuldigheid juridisch ten laste gelegd kan worden;
- 5° de praktische afspraken over de interinstitutionele samenwerking die naar aanleiding van het IIA zijn gemaakt, en die onder meer bepalen: “De Vlaamse Regering stemt ermee in om de bij de RIA gebruikte specifieke methodes en toegepaste wetenschappelijke inzichten ter beschikking te stellen van het Vlaams Parlement, de SERV en de strategische adviesraden. De Vlaamse Regering verbindt er zich bovendien toe het Vlaams Parlement, de SERV en de strategische adviesraden bij hun RIA-werkzaamheden te helpen door haar RIA toe te lichten, te verduidelijken en de gebruikte gegevens mede te delen.”;
- 6° het feit dat de beleidsnota ‘Plenum 2009-2014 – Ons Vlaams Parlement in actie’ van maart 2010 van de voorzitter van het Vlaams Parlement bepaalt: “Tijdens deze legislatuur gaan we voor een doorbraak op het vlak van ‘slimme decreetgeving’. Met ‘proeftuinen slimme decreetgever’ zal aan de commissies worden voorgesteld om zich kandidaat te stellen om één bepaald instrument van decreetevaluatie te testen – bijvoorbeeld groenboeken, het gebruik van de adviezen van adviesraden, evaluatie van een decreet, RIA’s enzovoort – en daarover verslag uit te brengen aan het Uitgebreid Bureau en de andere commissies. Op die manier kunnen de instrumenten getest, bijgeschaafd en eventueel geïmplementeerd worden.”;
- 7° het feit dat het Vlaams Parlement ter uitvoering van de beleidsnota van de parlementsvoorzitter dus daaromtrent in de nabije toekomst zelf denksporen en analysevoorstellen zal ontwikkelen en die vervolgens zal integreren in de werking van de commissies die meewerken aan de ‘proeftuinen slimme decreetgever’, met de bedoeling in het kader van de IIA daarmee in dialoog met de Vlaamse Regering te kunnen treden en tot een gemeenschappelijke aanpak te komen;

- vraagt de Vlaamse Regering:
- 1° bij het opstellen, uitwerken en vormgeven van regelgeving, waaronder ontwerpdecreten, uitvoerig aandacht te schenken aan de impact van die regelgeving op de grondrechten en basisvrijheden, waaronder het eigendomsrecht en de vier ‘Europese basisvrijheden’, en daarbij altijd nauwgezet te onderzoeken en te toetsen of en in welke mate die impact juridisch geoorloofd is, in concreto legitiem, geschikt, noodzakelijk en evenredig is;
 - 2° te (laten) onderzoeken of, hoe en in welke mate de RIA-methodiek bij die toetsing ingeschakeld of gebruikt kan worden opdat de toetsingsresultaten meer rechtszekerheid aan de decreet- en regelgever kunnen bieden;
 - 3° indien de inschakeling van de (aangepaste) RIA-methodiek bij de toetsing effectief mogelijk is, die vorm van RIA-methodiek bij de toetsing daadwerkelijk te gebruiken, en de resultaten ervan aan het Vlaams Parlement mee te delen.

Boudewijn BOUCKAERT

Patricia DE WAELE